

ČÁST VŠEOBECNÁ

Redaktoři: Plukovník gšt. Jiří Birula a podplukovník gšt. František Pobunek.

Generál Emil Linhart:

Přibližování a zjednávání dotyku.

Všeobecný výklad, historické příklady.

Když pěchota ukončila svůj přesun, ať již pěšky nebo jakýmkoli transporty, vykoná, dříve než zasáhne do boje, přibližovací pochod, během kterého ještě nepoužívá své palby, ale kdy se chrání před palbou protivníka: letectva, dělostřelectva a třeba i před dalekou kulometnou palbou. V příští válce bude pěchota mnohem dříve ohrožena dalekou kulometnou palbou, než tomu bylo za války světové. Dostřel kulometů se stále zvyšuje, těžký kulomet střílející na 5000—6000 m není dnes již žádnou zvláštností (Ernesto Bred de Brescia ráže 14 mm, Hotchkiss ráže 13 mm, See-mag 20 mm atd.). Zdokonalují se palebné způsoby, palba nepřímá nebo skrytá, která za světové války byla výjimkou, stane se pravidlem. Kulometník bude používati při palbě obdobných způsobů jako dělostřelec. Zbraň bude skryta a bude střeliti na cíle, které střelec sám nevidí, jeho činnost bude řízena z pozorovatelný.

Přibližování naráželo vždy na velké potíže, Tyto potíže budou tím více vzrůstat, čím dokonaleji bude pěchota vyzbrojena dalekostřelnými automatickými zbraněmi. Náš Polní a Cvičební řád pro pěchotu pojednává na několika místech o přibližování; připomeňme si jen články nejdůležitější:

Přibližování se koná „buď dotykem s nepřátelskou pěchotou anebo za jednotkami, které jsou s ní již v dotyku“ — P-I-1, čl. 564.

Před zjednáváním dotyku pěchota se pohybuje buďto proti nepříteli, který má obsazenu určitou posici, více méně upravenou, aneb proti nepříteli, který je také v pohybu, pak nastává střetnutí.

V obou případech koná se pohyb do neznáma, neboť zprávy o nepříteli a o jeho úmyslech jsou vždy nedostatečné, nicméně oba případy jsou charakterisovány určitými známkami, které nám ulehčí nebo ztíží naši úlohu.

V prvním případě, nepřítel je v postavení, víme s jistotou, kde, na které části terénu se nepřítel umístil, můžeme také do jisté míry posouditi, kde, v kterém pásmu budou umístěny jeho zbraně, které by mohly rušiti náš pohyb vpřed. Známe-li dostřel jeho zbraní, můžeme zavčas a za dobrých podmínek učiniti vhodná opatření k vykonání přibližování.

V druhém případě, nepřítel je rovněž na postupu, stane se často, že teprve první rány nepřítel nás upozorní na to, že je čas přejíti k přibližování.

Přibližování za jednotkami, které jsou již v dotyku s nepřítelem, jest operace velmi choulostivá, neboť se provádí proti nepříteli, který je bdělý, má umístěny již veškeré palebné pro-

středky, upraveno pozorování, dodávání zpráv, provedl nutná za-
střílení atd.

V každém případě má pěchota povinnost skrytí se před pozorová-
ním a palbou nepřítele (P-I-1, čl. 564); v tom záleží celá obtíž
přibližování. „Nejlépe je vykonati přibližovací pochod v noci; to je
však nesnadné a značně vojsko unavuje. Naproti tomu přední čá-
stice divise, které mají za úkol zjednatí dotyk s nepřítelem, jsou
nuceny vykonati přibližovací pochod za dne“ (G-V, čl. 269).

Ať už se vykoná pochod v noci nebo za dne, je nutno učiniti
jistá bezpečnostní opatření (P-I-1, čl. 564 až 566).

Je zapotřebí: skrytí a rozptýlení své síly,
skrytí proto, abychom se neprozradili nepřátelskému pozorování,
rozptýlení proto, abychom unikli nepřátelské palbě.

Budeme tedy postupovati ze skrytu do skrytu. Vidíme, že pro-
blém přibližování je především otázkou využití terénu. Nutno proto
dobře studovati povahu terénu v určeném pochodovém pásmu. Roz-
ložíme si celý terén na hřbety, které mají býti postupně překročeny.

Každý hřbet bude předvoji překročen teprve tehdy, až část dělo-
střelectva bude v hotovostním postavení za zadním hřbetem, aby
předvoje měly zajištěnu účinnou podporu dělostřelectva. Žádný
hřeben nebude překročen valnými voji dříve, dokud předvoje ne-
obsadí hřbet naproti, odkud by nepřátelští dělostřelečtí pozorovatelé
mohli vidět sestupovati valné voje.

Je nutné prováděti ostrážité pohyby podobající se pohybům
housenky píďalky. Prozkoumáme pochodové cesty v přiděleném
terénu, zvláště pak cesty dávající možnost skrytého přesunu. Teprve
po důkladném studiu terénu učiníme rozhodnutí o provedení
pohybu.

Veškerá opatření, která učiníme k zajištění nerušeného pohybu,
musí míti určitou mez. Nesmíme zapomínati, že je nutno jíti
v p ř e d, a to co nejrychleji, bez ohledu na obtíže všech druhů, aby-
chom co nejdříve dosáhli místa, kde máme zaujmouti bojovou
sestavu.

Kdy zahájí pěchota přibližování?

G-V, čl. 268 praví: „Přibližovací pochod se začíná ve chvíli, kdy
je možno očekávati účinek nepřátelského dělostřelectva prostřední
donosnosti...“

P-I-1, čl. 565: „Jednotky pochoduující za dne, zaujmou přibli-
žovací tvary přechodem z pochodových anebo nástupových tvarů
již p ř e d vstupem do pásma, kde mohou očekávati palbu ne-
přátelského dělostřelectva a letectva“.

Nový francouzský řád pro pěchotu v druhém díle v čl. 226 praví:
„Přibližování začíná v okamžiku, kdy pěchota vstoupí do pásma,
které může býti postřelováno organickým dělostřelec-
tvem divise.“

Určiti tuto vzdálenost přesnou cifrou je velmi obtížné, neboť
letectvo nás často donutí k zaujetí přibližovacích tvarů mnohem
dříve, než vkročíme do pásma ohroženého palbou děl; naproti tomu
třeba uvážiti, že pochod napříč terénem unavuje vojsko daleko více
než pochod na cestách.

Vidíme, že se nedá přesně stanovití okamžik, kdy pěchota bude nucena opustiti cesty a pochodovati terénem, aby se vyhnula účinkům nepřátelské palby. Nejčastěji bude k tomu donucena teprve prvními ranami dělostřelectva. Z toho vyplývá pro zajišťovací orgány důležitá povinnost: hlásiti jednotkám, které pochodují vřadu, ihned místo a čas, kdy na ně začalo střílet nepřátelské dělostřelectvo. Bude-li tato povinnost zanedbávána, bude to mít za následek zbytečné ztráty.

Vžijme se trochu do způsobu, jakým se provádí pochod k nepříteli. Pěchotu pochoduující k nepříteli, s nímž má zjednatí dotyk, zpravidla předchází jezdecktvo neb jiné lehké prvky, jejichž úkolém je vyhledati nepřitele a podati o něm zprávy.

Jezdecktvo pochoduující ve směru, naznačeném na náčrtu 1 v textu, bude v místě A zachyceno nepřátelskou dělovou palbou. Dejme tomu, že předvoj pěchoty je v daném okamžiku v místě B, čelo valného voje v místě C. Nemůže tedy pěchota v dané situaci vůbec pozorovati, že se jezdecktvo v místě A octlo v nepřátelské palbě. Nehlásí-li to velitel jezdeckého oddílu pěchotě, dorazí předvoj do místa A a bude překvapen palbou, totéž se stane s valným vojem, když velitel předvoje nezašle hlášení o tom, že byl zachycen nepřátelskou dělovou palbou.

Budou-li však naopak velitel předvoje a valného voje závčas mítí zprávu o tom, že místo A je v dělové palbě, mohou učiniti v klidu svá rozhodnutí, rozvinouti své jednotky a překročiti nebezpečné místo za nejvýhodnějších podmínek. Proto je třeba, aby při pochodu proti nepříteli čelní sledy nejenom hlásily okamžik, kdy nastalo skutečné zjednání dotyku s nepřítelem, nýbrž také místo, na kterém byly zasaženy prvními dělostřeleckými ranami nebo kulometnou palbou.

Přibližovací tvary.

„Neváháme se rozevříti, roztáhnouti, jak jen to dovoluje pochodové pásmo“, G-V, čl. 341.

„Přibližovací tvary musí tedy býti takové, aby jednotky mohly využití i nejmenších zvlnění a krytů půdy pro zastření pohybů. Musí připouštěti snadnou změnu tvaru a směru. Účinek jedné nepřátelské střely nemá ohrožovati více než oddíl o nepatrném počtu“ P-I-1, čl. 565.

Zásady stanovené naším předpisem P-I-1 pro přibližování jsou zcela jasné a nepotřebují žádného výkladu. Nicméně je třeba si všimnouti blíže článku 693, kde se mluví o přibližování praporu. Na stránce 303 čteme: „Nejčastěji užíváme tvaru kosočtvercového. V prvním sledu jest jen jedna rota, zesílená těžkými kulomety. Dvě rotý jsou v druhém sledu vně čelní rotý, takže chrání jejich boků a využívají celého pásma praporu. Zbytek kulometné rotý je v třetím sledu“.

Cvičební řád stanoví dále, že pásmo praporu bude v přibližování až 1600 kroků široké.

V odstavci zjednávaní dotyku v článku 697 čteme: „jakmile začne nepřítel střílet na jednotky prvního sledu předvojového praporu, začne i velitel tohoto praporu směřnávati svou sestavu, aby mohl podporovati přezvědňý boj, který zahájily jeho čelní jednotky.

Je-li již prapor vhodně rozestaven pro útok, postupuje v naznačeném směru. Má-li však jen jednu rotu v prvním sledu a potřebuje jej zesílit, rozkáže stručně veliteli roty, aby se tato rota směstnala na jedno křídlo a do mezery, která tím vznikne na druhém křídle, nasadí jednu ze svých záložních rot“.

Tedy v okamžiku, kdy prapor je již v palbě nepřátelské pěchoty, začne provádět bočné přesuny neb aspoň šikmé, aby směstnal svou sestavu k jednomu křídle a vytvořil mezeru na druhém křídle. Bude to operace jistě velmi choulostivá, pomalá a obtížná. Jedna rota v prvním sledu jistě nám nikdy nestačí k tomu, aby po celé šířce pásma praporu zjedнала těsný dotyk s nepřítelem. Zpravidla, ve velké většině případů použijeme dvou rot; abychom se vyhnuli pak zbytečným pohybům v nepřátelské palbě, učiníme lépe, když přiblížování praporu zahájíme od počátku již s dvěma rotami v prvním sledu. Bude tedy kosočtvercový tvar výjimkou a nikoli pravidlem.

Vyrazení předvojů z ubytovacího prostoru se děje pod ochranou předních stráží a zpravidla pod ochranou části dělostřelectva v hotovostním postavení, neboť nepřítel mohl postupovati proti nám a můžeme s ním brzy vejít v dotyk. Žádná vzdálenost nás dnes nechrání proti motorisovaným prvkům nepřítele.

Zjednání dotyku nastává tehdy, když posunutá skupiny nemohou již postupovati, neodpovídajice na palbu nepřátelské pěchoty, P-I-1, čl. 567. Zjednání dotyk znamená provést velmi mnoho operací dosti obtížných, které mají za účel především určití vnější obrys nepřítele a smést jeho předsunuté prvky (jezdce, cyklisty, slabou pěchotu atd.), aby tak byla zjištěna linie, na které nepřítel hodlá klásti vážný odpor;

pak se pevně usadit na dobytém terénu čelem proti těmto organisovaným odporům a tvořit tak východisko útoku pro jednotky, kterým bylo svěřeno provést útok (G-V, čl. 280); konečně následuje útok na nepřátelské postavení, t. j. „kombinovaná akce všech zbraní, jejímž účelem je rozvrátit postavení nepřítele, s kterým jsme zjednali dotyk“, P-I-1, čl. 568.

K této celkové akci musí být zasazeny veškeré prostředky, které máme po ruce. Naopak zase v bojích, které vyžaduje zjednávání dotyku, útočník zasazuje jenom přísně vyměřenou část své pěchoty, tak říkajíc po kapkách. Je tedy podstatný rozdíl v použití prostředků při zahajovacím boji, který má ráz boje přezvědného a je veden velmi opatrně, a při útoku, při němž použijeme bez omezení maxima prostředků.

Vzhledem k dnešní mohutnosti palby a síle odporu polních opevnění, vyžaduje často úspěch útoku namířeného proti posici i slabě obsazené, předběžného shromáždění materiálních prostředků (děl, střeliva) a provedení příprav trvajících kratší nebo delší dobu, aby prostředky nutné k provedení akce mohly být uvedeny v činnost za nejlepších podmínek.

Útočná bitva se nám jeví ve formě násilných akcí (útoků), před nimiž předchází určitá zastávka, potřebná k jich přípravě, a za nimiž zase následuje období pohybu — pronásledování — nové přiblížování — opět zjednávání dotyku — více méně dlouhé.

Boje v roce 1914 byly naopak charakterisovány tím, že jednotlivé fáze útočné bitvy: přibližování, zjednávání dotyku, útok následovaly příliš rychle za sebou.

Výsledkem toho ovšem byly velké ztráty na lidech a na materiálu.

Zjednání dotyku je operace nadmíru choulostivá, vyžadující velké opatrnosti, ale také zároveň pevné vůle od velitelů i vykonavatelů dovést tuto akci do konce jako každou jinou bojovou činnost. Při dnešním stavu výzbroje je každá chyba draze placena; přibližování a zjednávání dotyku je vedeno v neznámém terénu, proti nepříteli, jehož síly a úmysl teprve zjišťujeme, proto je potřeba řídit celou akci velmi obezřele.

V tomto počátečním období bitvy je nutno ještě více než při jiných válečných akcích, aby velitel spojil v sobě dvě protichůdné vlastnosti: odvahu a opatrnost.

Naraziti příliš rychle a bez rozvahy znamená opotřebovati příliš brzy svá vojska. Dát se klamati a zadržeti prostou předsunutou linií slabých prvků, značí zase podříditi se vůli nepříteli, který má právě zájem na tom, aby přinutil útočníka k předčasnému rozvinutí sil a tím ke ztrátě času.

Což důležité změny, které nastaly během světové války ve všeobecné organizaci armád: rozmnožení a zdokonalení letectva, utvoření útočné vozby, jakož i ve výzbroji vojsk: zvětšení počtu samostatných zbraní, zvětšily obtíže zjednávání dotyku proti roku 1914?

Na to se dá odpověděti kladně i záporně.

Kladně, neboť ve většině případů předsunutá linie, složená ze skupinek jezdců a cyklistů vybavených dostatečným množstvím samostatných zbraní může značnou dobu držeti útočníka v šachu. Prostá clona kulometů vzbudí snadno představu vážného odporu. Obránce může nás dnes snadněji klamati než v roce 1914.

Záporně, neboť letectvo nám často zjistí umístění nepřátelských odporů a svými fotografiemi dá nám poměrně přesné zprávy o hodnotě odporů umístěných v terénu. Studium těchto snímků umožní velitelství rozpoznati pravděpodobné pásmo, na kterém nepřítel hodlá použiti jádra svých sil, to jest určití posici odporu.

Je zřejmé, že tyto vývody nejsou naprosto bezpečné, ale co konečně za války je jisté? Již to je mnoho, můžeme-li si o úmyslech nepříteli učiniti aspoň přibližně správnou představu. Konečně útočná vozba použitá při zjednávání dotyku může nám prokázati velmi dobré služby při odstraňování předsunutých odporů a kulometných hnízd.

Celkem zůstává problém zjednávání dotyku právě tak obtížný jako před 17 lety.

Prostudujme si na historických případech ze světové války přibližování a zjednávání dotyku a pokusme se učiniti z nich závěry a čerpati naučení.

1. Přibližovací pochod praporu druhého sledu. (Náčrt 1.)

Pěší pluk N., patřící do svazu divise X. byl dne 4. září 1918 v následující situaci:

Prapor A v lese Rentiers,
Prapor B Bac d'Arblincourt,
Prapor C ve dvoře Capelle

v dotyku s nepřítelem, jehož přední prvky měly obsazeno: Bazinsvahy jižně od potoka de Grève a nesouvislé zákopy na východ od Bac d'Arblincourt.

Prapor B, který budeme sledovati na pochodu 5. a 6. září, měl obsazen Bac d'Arblincourt dvěma pěšími rotami a dvěma četami kulometů v prvním sledu na severním okraji vesnice, jednou rotou a jednou četou kulometů v druhém sledu v jižní části vesnice.

Během noci se 4. na 5. září zaslal velitel pluku praporům následující rozkaz:

5. září 1918, 2 hod. 30 min.

- I. Nepřítel ustupuje na sever od řeky Oise.
- II. Divise Y. (levý soused) bude útočit ve směru Chauny. Jakmile překročí kanál na sever od Bac d'Arblincourt, postoupí divise X. ve spojení nalevo s divisí Y. kupředu.
- III. Hranice mezi divisemi: viz náčrt 1.
- IV. Sestava:
pěší pluk N. (levý pluk divise) bude mít prapory za sebou:
prapor A v prvním sledu,
prapor B v druhém sledu,
prapor C v třetím sledu jako zálohu divise.
- V. Směr postupu: Le Bosquet—myslivna l'Epinois.
- VI. atd.

Ráno 5. září nepřítel pod tlakem divise Y. ustoupil. N. pluk přispůsobuje svůj pohyb sousední divisi Y. Velitel pluku nařizuje v 11 hodin svým praporům postup.

Okolo 13. hodiny vyráží prapor A z lesa Rentiers a míří k lesíku le Bosquet: dvě rotý v prvním sledu, jednu v druhém sledu, za nimi na vzdálenost 800 m následuje prapor B.

Vzhled terénu.

Mírně stoupající svah směrem na východ. Na sever a na jih od pásma pluku otevřená místa, uprostřed potůček de Grève tekoucí úžlabinou hustě porostlou stromy, zejména hodně vysokými topoly.

Několik menších lesních parcel.

Počínaje od Bac d'Arblincourt je výhled omezen hřbetem u Bichancourt, clonou topolů potoka Grève a vesnicí Pierremande, z níž vidět první domy; dále je pak velký les Coucy zavírající úplně obzor na východě.

Prapor B dosáhne potoka Grève tím, že využije zahrad ležících východně od Bac d'Arblincourt, potom se pohybuje dále ve skrytu stromů údolím potoka.

Sestava.

Roty za sebou: dvě pěší rotý, kulometná rota, jedna pěší rota. Velitel praporu s velitelem čelní rotý.

Zajištění: jedna hlídka vpředu, prohledávající skrytý terén a střežící odkrytý terén na jihu.

Jedná hlídka nalevo, pochodující po svahu asi 300—400 m severně od potoka, kde se láme svah.

Spojení dopředu a nalevo:

- 1 poddůstojník a 4 běžci s praporem A,
- 1 poddůstojník a 4 běžci s jižním praporem divise Y.

Doplňkové prostředky praporu:

- 1 družstvo plukovních zákopníků.

Zastávka — jakmile čelo praporu dosáhne silnice vedoucí z Bichancourt na jih. Prapor A v té době prochází lesíkem Bosquet a vesnicí Pierremande.

Velitel praporu a velitel kulometné roty dosáhnou během této zastávky zadních prvků praporu A na západním okraji lesíka Bosquet.

Opětne zahájení pohybu údolím potoka Gréve v stejné sestavě. V 18 hodin vstoupí prapor do lesa Bosquet, kde dostane rozkaz neopustiti les bez dalšího rozkazu. Čelní sledy praporu A jsou za železnici (asi 2000 m).

Prapor se shromáždí ve čtvercovém lesíku západně od Bosquet a v přilehlých podrostech. Dostí silná nepřátelská dělová palba.

Velitel praporu vyslal jednu rotu na silnici Pierremande—Autreville k udržení spojení dopředu s praporem A a k vyhledání styku s oběma sousedy v Auterville a Pierremande, jednu četou na východní okraj lesíka Bosquet nedaleko od SV. pluku.

V této situaci zůstal prapor přes noc.

Zásobování potravinami.

Kuchyně praporu A a B na silnici Bac d'Arblincourt—Pierremande na jih od Bosquet okolo 22 hodiny.

V noci dostane velitel praporu rozkaz:

5. září, 23 hodin 55 minut.

Další pochod zahajte zítra, 6. září v 5 hodin 30 minut.

Sestava: Nezměněna.

6. září, dříve než velitel praporu zahájil pohyb, odebral se k rotě předsunuté na silnici Autreville—Pierremande.

V 5 hodin 30 minut začalo jádro praporu postupovat údolím potoka Gréve. Několik granátů dopadlo do lesíka Bosquet.

Prapor dorazil do Pierremande, kde zůstal většinu dne; prapor A postupoval velmi pomalu v lese Coucy.

Jižní pluk divise Y. (levý soused) narazil na odpor u Sinceny; prapor B upravil sestavu v tomto směru a vyslal $\frac{1}{2}$ čety k zastávce jižně od Sinceny s úlohou udržeti spojení (využití starých zákopů). Na sever od Pierremande pohyby jednotlivců (dělostřelecký průzkum) v samé blízkosti praporu zavinily nepřátelskou dělovou palbu, která způsobila praporu nějaké ztráty.

Po vzetí Sinceny a dalším postupu praporu A byl prapor B během odpoledne vyslán do výběžku lesa na jih od Sinceny.

Jeho pohyb za železnicí byl prováděn rotami za sebou v rozvitých tvarech, neboť tento prostor byl postřelován německými kulomety, které stály v postavení na Buttes de Rouy, odkud sice neměly přímý výhled do terénu, kterým prapor postupoval, ale které systematicky postřelovaly severní cíp lesa Basse Forêt de Coucy.

Prapor se zastavil a rozmístil se v štěpnicích ležících mezi výběžky lesa: dvě rot v prvním sledu na samém okraji lesa, kulometná rota v druhém sledu s velitelem praporu, jedna rota v třetím sledu.

Dříve než učiníme několik poznámek k tomuto případu, je potřeba precizovat situaci nepřítele. Němci měli po několik předcházejících dní neúspěch a ustupovali na Hindenburgovu linii. Pluk, jehož činnost jsme sledovali, ve skutečnosti nepronásledoval, nýbrž postupoval a při tom smetal s cesty jednotky, které nepřítelem nechal za sebou, aby zadržel francouzský postup.

Poučení plynoucí z tohoto případu:

1. Prapor správně využil k svému přibližování skrytých částí terénu údolí Gréve, aby unikl zrakům nepřítele.

2. Zaujal vhodnou pochodovou sestavu: rot v z a s e b o u, což odpovídá terénu, kterým postupoval: dlouhé, úzké údolí, porostlé stromy, keři a místy zalesněné. Prohlédnutí terénu jednak zabezpečil hlídkami vyslanými vpřed, jednak hlídkou vyslanou po čáře, kde se láme svah, aby prohlédla terén, který unikal pozorování jednotky pochodujiící na dně údolí.

3. Všimněme si dobře opatření, která velitel učinil při zastávkách. Sestava zaujatá během zastávky byla vhodná k provedení nového pohybu, odpovídajícího situaci. Zastávky odpovídaly obtížím, s nimiž se jednak setkal čelní prapor A, jednak sousední levý pluk divise Y. V prvním případě se prapor zastavil na okraji lesa o d v r á c e n é m od nepřítele, aby unikl pozorování a jenom část pěchoty šla kupředu, aby zabezpečila prapor v dané situaci pro noc. Při zastávce v Pierremande reagoval velitel praporu na události u severního souseda před Cinceny tím, že orientoval svůj prapor tak, aby mohl čelit nebezpečí také z tohoto směru.

Vidíme, že velitel praporu nesetřval po celou dobu pochodu na počáteční sestavě, že ji měnil, přizpůsoboval situaci, jinými slovy skutečně řídil pohyb svého praporu.

4. Velitel praporu stále pečoval o styk se sousedy jednak vysláním slabších styčných oddílů před zahájením pohybu, jednak vysláním celých jednotek, když toho situace vyžadovala: Autreville—Pierremande 5. září; žel. stanice Cinceny 6. září; konečně velitel praporu osobně občas sám navázal styk s praporem A, který byl v prvním sledu.

Závěr.

Akce praporu B je příkladem, jak iniciativní velitel praporu vede svůj prapor během přibližování, aniž čeká na rozkaz svého velitele pluku.

(Lieutenant Colonel Touchon: Conférences d'Infanterie. École Supérieure de Guerre, 1925—1926.)

2. Boj u Cirey — 14. srpna 1914.

Zjednávaní dotyku. (Náčrt 2.)

14. srpna ráno byli Němci hlášeni v prostoru Cirey, jejich před-sunuté oddíly u Montigny a Badonviller.

Francouzský armádní sbor X., ubytovaný 13. srpna v prostoru Raon—l'Etape bude útočiti 14. srpna.

Pravá divise, vycházející z prostoru Neuf Maisons—Veney, postupuje s brigádami vedle sebe. Její 1. brigáda podporovaná dvěma oddíly má útočit ve směru Pexonne—Badonviller—Brémenil; 2. brigáda (bez 1 pluku) podporovaná jedním oddílem útočí přes Vacqueville ve směru Saint—Maurice Montreux. V divisní záloze 4. pěší pluk.

1. pěší brigáda se snadno zmocnila Badonviller a pronásledovala nepřítele, ustupujícího na Brémenil a Petitmont. V téže době druhá brigáda dosáhla linie Montreux—Parux. Petitmont byl obsazen v 18 hodin. Všechno směřuje k Cirey. Nepřítel drží hluboké zákopy na hřbetu jižně od Cirey.

Tyto zákopy chráněné drátěnými překážkami jsou vhodně roz-ptýleny a bočně postřelovány. Francouzům jsou naprosto neznámé.

Francouzi nasadili útok, aniž vyčkali, až dělostřelectvo bude moci účinně podporovati pěchotu; následek toho byl: pěchota měla velké ztráty.

Najednou z leva slyšet troubení k zteči, ačkoli pěchota byla ještě na 2000 m od německých zákopů. Vše vyráží vpřed, ale útočný elán je zlomen dříve, než pěšáci dosáhli nepřátelské linie.

V noci vyklidili Němci Cirey a ustoupili dále na sever. Omyl Francouzů byl draze zaplacen: 16 důstojníků mrtvých, 21 raněných, 800 vojáků mrtvých anebo raněných.

V svých pamětech vyjádřil se generál Dubail o boji u Cirey takto:

„Večer dne 14. srpna se N. divise přicházející od Petit Mont k Cirey učlenila tak, aby útočila na tuto posici třemi pluky v prvním sledu; jeden pluk útočil přímo z jihu, druhé dva prováděly obchvat od východu.

Útok byl započat ukvapeně na vzdálenost více než 2000 m od nepřítele jedním praporem přicházejícím od jihu.

Bylo slyšet troubení k útoku (nedalo se zjistit, na čí rozkaz), vše se bezhlavě vrhlo vpřed.

Na tak velkou vzdálenost, kterou bylo nutno proběhnouti, vykonala palba své dílo: ztráty byly obrovské. Útočný elán byl zlomen dříve, než útočník přišel v přímý dotyk s nepřítelem.

Velitel armádního sboru měl své divise orientovati, udržeti si sám řízení boje, označiti divisní frontu, které měly dosáhnouti, a proto nenechat dojít k boji u Cirey. Ostatně před večerem nezačínáme útok na tak důležitou posici, když jsme ji dříve důkladně neohmatali“.

Pokusme se nyní pojednati o tomto případě, který jsme stručně vyličili, tak, že budeme aplikovati dnešní předpisy a použijeme prostředků, jimiž dnes disponujeme.

Především si dejme otázku: Oč běží? Běží o poražení a další zahnání nepřítele, jehož úmysly ani sílu neznáme. Jaké zprávy měli Francouzi? Zjednavše si dotyk, znali, že pravděpodobný vnější obrys nepřítele je hrubě vyznačen čarou potoka la Blette; kromě toho objevilo francouzské letectvo opevňovací práce značného rozsahu na levém břehu potoka Vesouze na hřbetu ležícím přímo na jih od čáry Blamont-Cirey. (Dnešními leteckými prostředky dalo by se to zcela určitě zjistiti.)

Kde je gros nepřátelských sil — a když jim podkládáme úmysl čisté defensivní (což je velmi pravděpodobně vzhledem ke všeobecné situaci 14. srpna), kde je hlavní posice odporu? Bezpochyby na organizované posici hlášené jižně od Vesouze, není to však naprosto jisté, neboť jádro sil nepřítele, mající úplnou volnost pohybu, protože nebylo ničím vázáno, mohlo nedávno a od doby, kdy Francouzové dostali poslední zprávy:

postoupiti vstříc Francouzům a čekati je na čáře Badonviller Montigny (která by se tím stala hlavní posicí) anebo na čáře ležící mezi potokem Blette a Vesouze,

anebo ustoupiti na sever, zanechati na Blette a Vesouze jenom zadní voje mající úkol zdržovati protivníka. Nepřítel však také mohl se nadobro vzdáti defensivních úmyslů — které mu mohly býti Francouzi podkládány na základě dosavadních zpráv — a pojímti již 13. srpna večer rozhodnutí postoupiti na jih a přejíti v ofensivu.

Nehledě však ani na zprávy získané dotykem a letectvem — v celku uspokojující, neboť zřídka kdy za války budeme mítí úplnější — které měli Francouzi 13. srpna večer o nepříteli, přece jenom šli 14. srpna do neznáma, neboť:

neznali přesně, kde jest jádro nepřátelských sil a jeho hlavní posice odporu,

nevěděli, zda toho dne dostihnou tohoto jádra sil a vejdou s ním v boj a zda je konečně nečeká střetný boj.

Jediná věc byla jistá: vnější obrys nepřítele leží na potoku Blette, který označuje čáru, od které počínaje bude nutno bojovati

To jest ovšem již mnoho, ale není to ještě zjednání dotyku, víme-li, že na potoku Blette, několik kilometrů od nás je nepřítel.

Abychom zjednali skutečně dotyk, k tomu nestačí, abychom si výměnou několika ran zjednali jistotu, že nepřítel je před námi; k tomu je potřebí snažiti se určit v terénu umístění, povahu a sílu sestavy, kterou máme před sebou. P-I-1, čl. 567.

Skutečnou hodnotu sil držících potok Blette (skutečná síla mohla se snadno změnit v době, která uplynula od posledních zpráv) bylo možno zjistiti jenom bojem, útokem vedeným se vši obezřelostí, která se nám vnucuje vůči nepříteli, kterého dosud neznáme a který má úplnou volnost jednání.

Boj na Blette dá nám určité zprávy o celkové sestavě nepřítele, ať už narazíme na potoce na nepřítele velmi pevného nebo najdeme jenom slabé předsunuté prvky.

Konečně když odpor na Blette je překonán, bude potřebí, vzhledem k zprávám dodaným letectvem, abychom byli zvláště opatrní při dalším postupu na Vesouze.

Tak tedy, snažíce se ztratiti co nejméně času a unaviti co nejméně vojska, budeme postupovati ostražitě od cíle k cíli.

Postupovati ostražitě znamená býti stále připraven čeliti jakým-koli příhodám: pohybovati se v takové sestavě, která umožňuje ihned přejíti v boj; zejména však učiniti opatření, aby dělostřelectvo mohlo zasáhnouti bez ztráty času v prospěch předsunutých prvků.

Postupné cíle, které mohl velitel armádního sboru dáti divisím předpokládaným vedle sebe, mohly býti:

především hřbet přímo na severním břehu Blette,

potom čára Bréménil—Montreux—kopec 331 jižně od Hallouville; což ostatně nijak neukládá divisím povinnost zastaviti se na těchto cílech a čekati jedna na druhou. Naopak, další postup jedné ulehčí snad lépe postup druhé.

Zato však 3. cíl, naznačený kotou 364 jižně od Petitmont — severní okraj lesa de la Tour, nesmí býti překročen jádrem sil divisi bez dalšího rozkazu velitele armádního sboru.

Tato jádra sil zůstávají v záloze na jih v blízkosti čáry tvořící 3. cíl; zatím co předvoje obou divisi podporované palbou všeho dělostřelectva provádějí průzkum zjištěných obranných organizací na hřbet jižně od Cirey.

Zajišťovací sled každé divise bude obsahovati smíšený předvoj, zejména pak u pravé divise, s bočním vojem, který bude postupovati zalesněným hřbetem Grand Reclos a Angomont až do prostoru Val-et-Chatillon, aby tak zajistil spojení s vojsky operujícími v údolí de la Plaine.

Podívejme se nyní zběžně na nejdůležitější odstavce operačního rozkazu, který by mohl býti vydán u pravé divise, to jest oné, která má vyraziti z prostoru Veney—Neuf Maisons.

N. divise.
3. odděl.

SV. divise, 13. srpen 1914,
18 hodin.

Operační rozkaz čis. 10 na 14. srpna 1914.

Část I.

I. Nepřítel drží na pravém břehu potoka Blette čáru Badonviller—Saint Maurice—Sainte Pole—Montigny, na niž, jak se zdá, má jenom palebnou clonu bez veliké hloubky.

Naše přezvědné prvky nemohly prorazití touto čarou, s níž zůstaly v dotyku.

Obranné práce většího rozsahu byly zjištěny letectvem mezi Cirey a Blamont na hřbetě na levém břehu Vesouze.

Je pravděpodobné — aniž je to snad nutno bráti s naprostou jistotou — že nepřítel má značné síly na Vesouze a jenom slabé prvky v prostoru na jih.

II. Armádní sbor má za úkol zjednati nejprve dotyk s jádrem nepřátelských sil a zatlačití je dále na sever.

Naše divise jako pravá bude operovati podél osy Neuf Maisons—Badonviller—Bréménil—Cirey. Nalevo operuje N 1 divise; napravo v údolí Plaine postupuje s obdobnou úlohou divise Z.

Pásmo divise je ohraničeno:

nalevo: viz náčrt 2,

napravo: zalesněným hřbetem Reclos-Celles-Angomont.

III. Postupné cíle:

1. cíl čára A—B (viz náčrt),

2. cíl čára C—D,

3. cíl čára E—F.

Žádný z těchto cílů nebude překročen předvojovými houfy bez rozkazu velitele divise. K pokračování v postupu z třetího cíle dále na sever budou vydány zavčas rozkazy.

IV. Letectvo: Jeden letoun v permanenci od 4 hod. 30 min. nad akčním pásmem divise.

Balon od 5 hodin v prostoru jižně od Neuf Maisons.

V. Pochodová sestava:

a) Předvoj pod velením generála velitele divisní pěchoty:

SPO. divise a armádního sboru (je v dotyku s nepřítelem).

Velitelství a 2 prapory 1. p. pluku (pravý pluk).

Velitelství a 2 prapory 2. p. pluku (levý pluk).

1 četa tanků (od 4 hodin v Pexonne).

Předvoj má za úkol nejprve prozkoumati a proniknouti přes odpor na čáře Badonviller a Brémenil.

Vzhledem k tomu obsadí pěchota předvoje od 4 hodin ráno čáru Fenneviller—kopec 306, které tvoří východisko pro další ofensivní operaci.

Pěchota nevyrazí k útoku dříve, dokud lehké dělostřelectvo nebude připraveno k podpoře.

SV. velitele divisní pěchoty od 4 hodin kostel v Pexonne.

b) Dělostřelectvo: lehký dělostřelecký pluk dodá:

2 oddíly přímé podpory pro 1. p. pluk,

1 oddíl přímé podpory pro 2. p. pluk,

Spojení upraví dnes večer.

Dělostřelectvo přímé podpory musí býti s to podporovati od 5 hodin ofensivní akci předvoje na Blette.

Po překročení linie Blette dá každá skupina přímé podpory 1 četú děl jako doprovodnou každému pěšímu pluku.

Hrubý dělostřelecký pluk zůstává pro všeobecnou činnost; bude od 5 hodin nakolesněn v prostoru lesů jižně od Neuf Maisons připraven, kdyby bylo třeba, zasáhnouti.

c) Valný voj divise:

d)

Tím jsme si určili v celku akci divise, přejdeme nyní k předvojům. Kdyby ze zpráv získaných dotykem s nepřítelem během noci s 13. na 14. vyplývalo, že se nepřítel dříve hlášený na Blette zdvihl a pod ochranou noci ustoupil na sever, je zapotřebí začít co nejdříve pohyb divise vpřed.

Smíšené přezvědné oddíly vyrazí bez váhání kupředu a postupují od cíle k cíli hledající znovu obrys nepřátelských sil.

Co se týká jádra sil divise, stačí zcela krátký rozkaz velitele divise, aby zahájila přibližovací pochod na sever; sestava, cíle, rozdělení dělostřelectva je stanoveno operačním rozkazem čís. 10. ze dne 13. srpna.

Opatření učiněná k podpoře předvoje v předvídání vážné akce na Blette, mohutná dělostřelecká podpora nemohou býti příčinou nějaké ztráty času při zahájení postupu.

Jestliže však naopak 14. srpna ráno konstatujeme, že se situace na Blette nezměnila (střelba z pušek a z kulometů po celé frontě), nabývá plné platnosti dříve vydaný operační rozkaz velitele divise.

Prostudujme podmínky provedení:

1. K držení fronty 3 km, která se táhne od cihelny Fenneville až ke kotě 306 (1500 m jihozápadně od Saint Maurice), to jest čára sloužící za východisko pro útok předvoje na Blette, je potřebí aspoň dvou praporů (od každého pluku jednoho) a obou SPO. (2 eskadron, 2 rot cyklistů, 4 čet kulometů).

Na této frontě jsou ony jednotky rozvinuty od 4 hodin ráno; zahrabou se do individuálních krytů a umístí své palebné prostředky (kulomety, lehké kulomety, doprovodné zbraně, tak, aby dobře mohli postřelovati čáru Blette a místa, o nichž předpokládáme, že jsou držena nepřítelem.

Dělostřelečtí pozorovatelé jsou blízko hřbetu telefonicky spojeni s bateriemi. V daném případě, aby toto spojení bylo bezpečné, musí býti krátké, jinak říkajíc, baterie musí býti dostatečně blízko východiska útoku (pozorovatelem). Nejde tu o palbu připravenou podle mapy, ale o palbu řízenou přímým pozorováním na cíle, které se objeví ihned, jakmile se pěchota zvedne.

Co se týká ostatních jednotek, jimiž disponuje velitel předvoje, můžeme je umístiti na terénu takto:

II. prapor 2. p. pluku v lesíku 1500 m západně od Pexonne.

II. prapor 1. p. pluku, čet tanků, ženijní rotu v prostoru Pexonne—Fenneville.

2. Jakým způsobem provede pěchota akci na čáru Badonviller—Saint Maurice? Bude útočiti stejnoměrně na celé frontě?

To by byla chyba, které se nutno vystríhati. Právě naopak, je třeba vésti dílčí akce na určité cíle zvolené podle jejich významu, který mají pro pokračování operace a vzhledem na možnosti útoku, které dávají slabým silám předvojů pěchoty. Těmto dílčím akcím musíme zajistiti přípravu, podporu a zarámování palbou, která nebude nikdy dostatečně silná.

Tyto dílčí útoky mohou býti v našem případě vedeny na Saint Agathe (východně od St. Maurice) částí II. praporu 2. p. pluku, podporované oddílem přímé podpory.

Jiný útok bude proveden částí II. praporu 1. p. pluku a četou tanků za podpory dvou oddílů přímé podpory, které jsou přiděleny 1. p. pluku, na východ od Badonviller, aby tento opěrný bod padl obklíčením od východu.

Na celém zhytku fronty spokojí se jednotky držící východisko útoku tím, že poženou dopředu slabé jednotky (družstva), které využívajíce do krajnosti terénu budou se snažit proklouznouti špatně postřelovanými pásmy a prosakovati do nepřátelské linie.

Představme si nyní skutečnosti boje pěchoty, jak se asi budou vyvíjeti.

Od okamžiku, kdy naše jednotky začnou sestupovati se svahů spadajících k Blette, budou zcela určitě postřelovány palbou pěchoty.

a kulometů nepřítele, Slyší jenom svištění a dopady střel, ale nevidí nic a nerozpoznávají žádné cíle. To jest ona osudná prázdnota bojiště, následek bezdymného prachu. Jak čeliti těmto neviditelným střelcům?

Nezbývá nic jiného, než řídit vlastní palbu na všechna místa, která jsou podezřelá, že by na nich mohl býti nepřítel. Systematickým pozorováním snažíme se pak ona místa přesně zjistiti.

Abychom čelili nepřátelské palbě, používáme na počátku preventivní palby neutralizační, která se pak postupně mění na palbu mířenou, jakmile zjistíme cíle.

Nejmohutnějším prostředkem k provádění této neutralizační palby je kulometná rota, jejíž největší část má zůstat v rukou velitele praporu.

Směrnice anglického hlavního štábu z 28. dubna 1918 nařizují kulometným rotám zahájit stůj co stůj palbu na nepřátelské kulometry a umlčet je, aby byl umožněn pohyb vlastní pěchoty. Toto nařízení praví dále, že tohoto výsledku může býti dosaženo i tenkrát, když stanoviště nepřátelských kulometů není dosti přesně zjištěno. Použití křížové palby dvou nebo více kulometných družstev stačí, aby byla umlčena podezřelá místa.

Rovněž dělostřelectvo se činně zúčastní této neutralisace, a to šrapnely, které se právě dobře hodí k střelbě na cíle, jejichž přesné umístění neznáme.

Na celé frontě divise dostaneme pak obraz boje tak, jak nám jej popisuje článek 567 P-I-1.

Některé jednotky prvního bojového sledu narazí na předsunuté prvky nepřítele, jiné najdou cestu a využívají jí, odvážně prosakují nepostřelovanými prostory (mezerami). Místa, z nichž vychází palba, stávají se cílem jednotek, které na ně narazily; tu a tam zasáhnou postupně kulometry, doprovodné zbraně a dělostřelectvo předvoje na tak dlouho, dokud orgány odporu nejsou vyřaděny z boje. Mezitím jednotky nezastavené nepřátelskou palbou pokračují v pohybu a společně působí tímto pohybem k odstranění osamocených odporů. Tím vznikne na celé frontě neustálé prosakování malých jednotek prolínajících všude, kde jen mohou, kryjících se při obcházení obsazených míst a nestarajících se o nic jiného, než aby pronikly vpřed volnými nebo slabě hájenými místy.

Tyto pokusy o proniknutí, podporované mohutnou palbou samočinných zbraní, kombinované s dvěma dílčími útoky, z nichž jeden je řízen na St. Agathe (východně od St. Maurice), druhý do prostoru východně od Badonviller, oba dva pak jsou silně podporovány dělostřelectvem, druhý také tanky, stačí pravděpodobně k proražení a zatlačení nepřítele — je-li tento nepřítel jenom pouhou clonou na potoce Blette.

(Kdyby tomu bylo jinak, musil by velitel divise nasaditi nový útok s většími prostředky. Při novém neúspěchu by musil vyvoditi závěr, že zjednal dotyk s linií, na níž nepřítel hodlá klásti vážný odpor.)

Předpokládejme, že nepřítel ustoupí, že vidíme naše pěšáky překračovati potok Blette, malé skupiny jezdců a cyklistů pak unikati pod naší palbou na sever.

Kupředu tedy na celé frontě! Pěchota předvoje se přesune až na první cíl, kde se uspořádá, zatím co jádro divise skočí na čáru hřbet Fenneviller—kota 306.

SPO. předstihnou pěchotu předvoje a přemístí se až na druhý cíl (Montreaux—Bréménil), odkud vyšlou hlídky, aby znovu zjednaly dotyk s vnější linií nepřitele.

Divise tedy postupuje k severu:

jsouc zpravována o nepříteli činností SPO.,

jsouc kryta předvojem, jehož dva nebo tři prapory konající přibližování prohlédnou celou frontu divise. Zbytek předvoje pochoduje za pravým praporem na 1000—1500 m za posledním prvkem praporu.

V každé skupině dělostřelectva přímé podpory přemísťuje se dělostřelectvo buď po oddílech nebo po bateriích tak, aby vždy určitá část mohla bez průtahů zahájit palbu.

Kamiony, dopravující tanky, přemísťují se po velkých skocích, první přískok do Badonviller, druhý do Bréménil.

Jestliže během tohoto pochodu narazíme na osamocený odpor, utvořený opěrným bodem anebo kulometným hnízdem, bude náš manévř stále týž a můžeme jej definovati takto:

Prvky, které nejsou obtěžovány nepřátelskou palbou, pokračují v pohybu až na nejbližší cíl a svým obkličujícím pohybem přinutí často nepřitele k ústupu. Zálohy postupují volnými místy za čelními jednotkami, které mohou pokračovati v pohybu vpřed. Jen jednotky, které narazily na odpory a které v čas potřeby zesilujeme kulomety, doprovodnými děly a tanky, mají za úkol obklíčiti a odstraniti tyto odpory. Tento manévř předpisoval generál Ludendorff pro jarní ofensivu v roce 1918 takto:

„Když prapor má odstraniti opěrný bod nebo kulometné hnízdo, vyhledá pěchota rozvinutá v řídkou střeleckou linii a doprovázená lehkými kulomety, dotyk a vhodně se umístí. Nejprve je nutno přiblížit se co nejvíce k nepříteli, pak se snažíme upoutati a neutralisovati protivníka lehkými a těžkými kulomety. Pod ochranou této palby zasadíme větší síly (které přizpůsobují svou sestavu povaze terénu a nepřátelské palbě) do boku, a je-li možná, i do zad nepřitele.

Mezitím co pěchota postupuje, umístíme doprovodná děla a minomety. Doprovodné dělostřelectvo musí se vždy snažit, aby zaujalo postavení co nejbližší (350—1500 m) tak, aby mohlo přímo působiti na nepřitele.

Tento boj v předpolí (combat en zone intermédiaire) potrvá kratší nebo delší dobu, podle počtu a významu nepřátelských odporů.

Tento pochod vpřed, myslíme-li si jej jako celek, bude jistě pomalý a obtížný, nejenom pro čelní prapory předvoje, které jsou nuceny postupovati v malých proudcích, v dvojstupech anebo zástupech napříč terénem a vléci na zádech mužstva větší část kulometů a doprovodných zbraní, ale i pro pěchotu valného voje divise, která, jakmile se začne pocítovati účinek dělostřelectva, ale teprve skutečně až v tomto okamžiku, také opustí cesty a přejde postupně do přibližovacích tvarů, pochoduujících napříč terénem.

U každého praporu bude nutno předvídati obranu proti nízko létajícím letounům tím, že předem určíme kulomety, které je budou potírat. Je třeba starati se o stravu a pitnou vodu pro vojáky a pro koně (srpen — velká vedra) a vzhledem k tomu předvídati přemístění bojového trénu velkými posuny.

Tak asi k 11. hodině nebo až v poledne dosáhne jádro praporů 1. sledu čáry kóta 364 jižně od Petitmont — severní okraj lesa de la Tour, která tvoří 3. cíl. Předpokládejme nepřítele, umístěného na posici, ležící na hřebetech přímo na jih od Vesouze. Tak tomu také skutečně v roce 1914 bylo. Francouzské smíšené přezvědňé oddíly byly zastaveny palbou nepřítele na čáře severní okraj Petitmont — severní okraj lesa d'Harbouey (viz náčrt).

Je nepřítel skutečně silný v této obranné posici nebo nás zase jenom klame, jak tomu bylo ráno na Blette. Je pravděpodobné, že od rána budeme moci získati různé zprávy (zajatci, letci, činnost nepřátelského dělostřelectva). Studium souhrnu zpráv může nám již býti bezpečným podkladem různých závěrů. Nebudeme jistě už tak viseti ve vzduchu jako včera, kdy velitel divise vydával svůj rozkaz čís. 10; budeme jistě již znáti mnoho věcí týkajících se nepřítele, který drží hřbety jižně od Cirey.

Nicméně teprve útočný boj vedený na jednom nebo dvou místech dobře zvolených — útočný boj vedený slabými silami pěchoty, ale s tak mohutnou dělostřeleckou podporou, jak jen možné — bude nám moci dáti přesnější zprávy.

Jak provedeme tento boj?

Především se pěchota předvojů připojí k oněm zastaveným přezvědňým oddílům, které nemohly překročiti čáru vyznačenou na náčrtu, a umístí se na ní, aby kryla rozvinutí valného voje.

Velitel armádního sboru pravděpodobně nyní převezme sám řízení zahajovacího boje (G-V, čl. 242), jehož účelem jest zhodnotiti získaný dotyk a zmocniti se míst, jichž držení usnadní útok jádru sil.

Určí proto svým divisím směr a pásma činnosti; stanoví útoky určené k prověření hodnoty nepřátelské fronty a bude podporovat nebo zesílí své divise dělostřelectvem, které má k dispozici.

Tyto instrukce v našem případě mohou určit: provedení jednoho útoku jedním anebo dvěma prapory 1. p. pluku a tanky podél osy Petitmont — východní okraj Cirey, následovaného jiným vyrážejícím z lesa d'Harbouey na kóta 322.

Oba tyto postupně za sebou jdoucí útoky budou podporovány vším lehkým dělostřelectvem umístěným u kóty 364 a na západ a celým hrubým dělostřelectvem přivedeným do prostoru Parux.

Armádní dělostřelectvo bude, třeba-li, prováděti palbu protibaterijní.

Jádro divise se přimkne až k čáře 364 — les de la Tour připraveno zasáhnout, jakmile to velitel armádního sboru nařídí.

Kdy asi budou provedeny dílčí útoky, o něž jde?

Sotva před 16.—17. hodinou. Budeme tedy míti asi 12 hodin času, abychom postoupili od Blette k Vesouze; tato zdánlivá pomalost pohybu je ospravedlněna opatrností, kterou diktuje mohutnost dnešních zbraní.

Tyto útoky dovolí velitelství zjistiti, zda je před solidně drženou linií či ne. Jestliže je to skutečný odpor, bude pěchota zastavena vážnými a souvislými odpory.

Pak je těsný dotyk zjednáán. Pochod do neznáma bude vystřídán metodickým útokem proti cílům, o nichž nyní již víme, že jsou pevně obsazeny. Předvoj organisuje nejprřednější linii, které dosáhl a která bude východiskem k útoku jednotkám, kterým bude uloženo jej provést (P-I-1, čl. 567).

Závěr.

Během zjednávání dotyku musí pěchota nejprve zjistiti, kde nepřátelské odpory jsou, potom prozkoumati jejich hodnotu dílčími útoky vedenými malými počty pěchoty podporované co nejsilnější palbou pěchoty a dělostřelectva.

Isolované odpory poutá, obchází, obchvacuje. Proniká volnými mezerami.

Co se týká velitelství, musí všechny velitelské stupně dáti po-
cíťovati svůj vliv během tak choulostivé operace, jako je právě zjednávání dotyku.

Velitel praporu pochoduje v blízkosti svých čelních rot: velitel pluku musí býti s to zrakem sledovati zahajovací boj svých anebo svého praporu. Velitel divisi pěchoty a velitel divise dli blízko předvojového houfu. Velitelé všech stupňů musí stále sledovat a řídit bitvu. V tomto období boje nepatří velitelství někam do krytu nebo do kaverny jako v posíční válce.

Tytéž myšlenky vyjadřuje generál Ludendorff v své instrukci z 9. června 1918: „Rychlý postup v zahajovací bitvě vyžaduje, aby štáby následovaly velmi rychle, aby velitelství zavčas rozpoznalo, je-li třeba přejíti k útoku celku neb zahájití pronásledování“.

(Colonel Etienne: L'infanterie dans la „prise de contact“, La revue d'Infanterie, 1925.)

N. Batjušin:

Kryptografie za světové války.

Kryptografie měla již před objevením radiotelegrafie velikou důležitost v diplomacii, ve vojenství a v námořnictví, ale dnes, kdy radiotelegrafní zprávy a oznámení může zachycovati kdokoliv a na kterémkoli místě zeměkoule, nabývá kryptografie pro šifrování těchto radiotelegramů zvlášť velikého významu. Radiotelegrafie, která nejvýš usnadnila udržování spojení jak mezi jednotlivými armádami, tak i loďstvy, operujícími v libovolné vzdálenosti, zároveň také pomohla tajnému zpravodajství, t. j. špionáži při získávání zpráv o operačních úmyslech protivníkových. Toto žárlivě strážené tajemství stalo se nyní majetkem nepovolaných ve formě šifrovaných radiotelegramů nepřátelských a celá obtíž je jenom v umění rozluštití tato zdánlivá tajemství. Na počátku světové války směřovalo tedy úsilí bojujících stran k studiu šifrovacích systémů protivníků, k čemuž se využilo vědeckých sil ve vlastním státě.